

<https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/Paginas/Voorzitter-Raad-voor-de-rechtspraak-Verlaag-griffiekosten-om-toegang-tot-de-rechter-te-garanderen.aspx>

Voorzitter Raad voor de rechtspraak: 'Verlaag griffiekosten om toegang tot de rechter te garanderen'

Den Haag, 17 januari 2018

De griffiekosten voor eenvoudige incassozaken moeten omlaag om de toegang tot de onafhankelijke rechter te garanderen. Dat stelt Frits Bakker, voorzitter van de Raad voor de rechtspraak, vanavond in *Nieuwsuur*. Omdat de griffierechten voor reguliere rechtspraak hoog zijn - veel hoger dan de werkelijke kosten - leggen bijvoorbeeld zorgverzekeraars en energiebedrijven hun incassozaken voor aan commerciële online geschiloplossers zoals e-Court. Of daarbij de belangen van schuldenaren voldoende zijn gewaarborgd, is echter onduidelijk.

Online arbitrage

Geschilbeslechting buiten de rechter om bestaat al lang en kan een prima alternatief zijn. Als beide partijen instemmen, kan een conflict worden voorgelegd aan een deskundige arbiter in plaats van de rechter. De laatste tijd is een commerciële incassovariant daarvan sterk in opkomst. Steeds meer bedrijven (waaronder zorgverzekeraars en energiebedrijven) sluiten

contracten af met e-Court. Klanten stemmen er via de polis- of algemene voorwaarden mee in dat niet de rechter, maar deze online geschiloplosser bij betalingsproblemen een oordeel velt. Als zij worden gedaagd en zich willen verweren, moeten ze dat via de computer doen.

Onduidelijk

Nieuwsuur en *De Groene Amsterdammer* hebben journalistiek onderzoeksplatform *Investico* gevraagd in beeld te brengen hoe e-Court werkt. Tot nu toe is bijvoorbeeld onbekend wie de arbiters zijn die voor e-Court de knoop doorhakken en in hoeverre zij rekening houden met de belangen van mensen met schulden aan een bedrijf. Ook in arbitrale vonnissen moet de consumentenbescherming worden gewaarborgd, heeft het Europees Hof van Justitie bepaald.

Financieel belang

Onderzoekers van het WODC hebben recent verschillende vormen van alternatieve geschiloplossing tegen het licht gehouden (wodc.nl) (<https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/2727-de-rechtsstaat-en-nieuwe-vormen-van-buitengerechtelijke-geschiloplossing.aspx>). In hoeverre worden belangrijke waarden van de rechtspraak – zoals onafhankelijkheid, onpartijdigheid, rechtsgelijkheid en openbaarheid – daarin nageleefd? Volgens de onderzoekers kunnen onafhankelijkheid en onpartijdigheid in het geding komen bij commerciële geschilbeslechting. Een bedrijf als e-Court is afhankelijk van contracten met opdrachtgevers, die op hun beurt een financieel belang bij de uitkomst van de procedures. Met het oog op een toekomstig contract kan de verleiding groot zijn om in het voordeel van de schuldeiser te oordelen.

Zorgen

De gedachte achter arbitrage is dat partijen er bewust voor kiezen hun zaak voor te leggen aan een deskundige arbiter of panel van 3 arbiters in plaats van de rechter. De vraag is echter of er bij deze incasso-arbitrage wel zo bewust gekozen wordt. Mensen die toch al kwetsbaar zijn omdat ze in de schulden zitten, hebben niet altijd de veerkracht en het inzicht dat nodig is om zich te verzetten tegen de manier waarop een incassokwestie wordt afgehandeld. 'Voorkomen moet worden dat mensen het er maar bij laten zitten omdat zij de procedures niet begrijpen, bang zijn voor druk die gepaard gaat met incasso of het verschil niet zien tussen e-Court en een rechter', zegt Frits Bakker.

Griffiekosten omlaag

Voorop staat wat hem betreft dat financiële drempels mensen er niet van mogen weerhouden om voor hun recht op te komen en dat hoge griffierechten hen niet verder in de put moeten helpen. De Raad voor de rechtspraak heeft zich al vaker verzet tegen verhoging van de griffierechten. De kosten van een procedure bij de kantonrechter kunnen inmiddels oplopen tot bijna 500 euro. Bij e-Court betaalt de verliezende partij veel minder. Bakker: 'Het is van het grootste belang dat de kosten die burgers bij de rechtbank moeten betalen omlaag gaan. Dan wordt het verschil met de prijs voor arbitrage kleiner en kunnen rechtzoekenden tegen vergelijkbare kosten kiezen voor de bescherming van de onafhankelijke en onpartijdige overheidsrechter.'

Uitspraken

Afzender

> Raad voor de rechtspraak

Feedback